

OPINIE

Vijf dingen die we dringend beter moeten doen in 2021

Mijn vermoeden is dat de geschiedenis achteraf niet mild zal oordelen over de vraag hoe de mensheid met de pandemie is omgegaan. Dat moeten wij ons aantrekken. In 2021 moeten mijns inziens daarom vijf dingen dringend anders.

Eén: Minder Egoïsme

Wij zijn allemaal opgegroeid in een wereld die in steeds toenemende mate open, internationaal en verbonden was. Er was een geloof in globalisering, een geloof in vrede en samenwerking. We konden reizen, handel drijven en communiceren met de hele wereld - Noord Korea uitgezonderd. In het bijzonder de Europese Unie, de Euro en het Schengen Verdrag hebben ons veel goeds gebracht.

Wat een enorme ontgoocheling om te zien hoe vanaf dag één van de pandemie, de grenzen op slot gaan, er vrijwel letterlijk gevochten wordt om medisch hulpmiddelen en de Europese Unie stuurloos en irrelevant wordt. Er hebben betonnen barricades op de Nederlands - Belgische grensovergang gestaan. Ons extreme 'Eigen Volk Eerst' gedrag is een totale aanfluiting, waarvoor wij ons moeten schamen.

De polarisatie houdt niet op bij de natiestaat. Ook de samenleving is in 2020 extreem gepolariseerd. We kennen allemaal uit het verleden de verhalen hoe mensen die jarenlang goede burenen waren in voormalig Joegoslavië, van de een op de andere dag vijanden werden toen de burgeroorlog uitbrak. Helaas hebben wij ons niet veel beter gedragen. Burenen zijn aangegeven bij de politie wegens het vermoeden van een 'feestje'. Mensen zijn met eieren bekogeld omdat ze zich in de ogen van anderen niet aan de coronamaatregelen hielden. Het is maar net wat voor samenleving je wilt hebben.

Laatste nieuws

16-12

ESMA publishes d
standards under l

17:21

Vijf dingen die we
moeten doen in 2

17:21

Privacy First eist i
buitenwerkingste

17:21

Beleggingsinstell
roer' om groen ei

Lees al het laatste

Artikelen van de

17:21

Vijf dingen die we
moeten doen in 2

19-11

Tot dusver valt de
Corona nog mee,

08-10

De headcount mo
koppensnellers a

Twee: Meer Debat

Destijds is tijdens mijn rechtenstudie aan de Universiteit van Tilburg uitvoerig stilgestaan bij het Proces Socrates. Socrates' kritische houding ten opzichte van de Atheense vorm van democratie - en het vaak tot de grond toe afbreken van gevestigde opvattingen van de elite - lagen zeer gevoelig gezien de recente perioden van overheersing door oligarchen en nieuwe dreiging daarvan. De consequentie was dat hij ter dood werd veroordeeld. Een afwijkende mening werd niet getolereerd.

In het voorbije jaar heb ik talloze malen aan het Proces Socrates moeten denken. Het is schrijnend en beangstigend om te zien hoe weinig debat en dialoog er is geweest in de politiek, de samenleving en in de media. Wie ook maar durfde een vraag of opmerking te ventileren die er de schijn van had kritisch te zijn op het coronabeleid, werd meteen met Pek & Veren overgoten en de mond gesnoerd. De voorbeelden zijn te talrijk om op te sommen. Het is een ernstige misvatting te denken dat we in tijden van nood de 'rijen moeten sluiten'. De geschiedenis leert dat het samenlevingen die het vrije debat onderdrukken niet goed vergaat. Het hebben van open discussies waarbij meningen mogen botsen is essentieel. Een pandemie doet daar niets aan af.

Drie: Vecht voor onze Rechtsstaat

Ooit ben ik rechten gaan studeren omdat ik principieel geloof in de rechtsstaat, in grondrechten en in vrijheden. Mijn grootste schok in 2020 is te zien hoe weinig dit alles puntje bij paaltje waard blijkt te zijn. Het gemak waarmee onze grondrechten en vrijheden zijn ingeperkt is ontgoochelend en verbijsterend tegelijk. Grondrechten, uitgezonderd de Vrijheid van Godsdienst, zijn snel en met gemak voor onbepaalde tijd opgeschort. Zonder inhoudelijk politiek, maatschappelijk of juridisch debat. In het bijzonder dit laatste moeten de advocatuur en de Rechterlijke Macht zich aantrekken.

Er is teleurstellend weinig inhoudelijke discussie en fundamenteel debat geweest over het juridisch kader en de principiële kanten van de aantasting van onze vrijheden. Ook hier is het extreem gevaarlijk om 'de rijen te sluiten'.

Ook in een pandemie moet het mogelijk zijn een rechtszaak tegen de overheid te winnen. Er

'Het is schrijnend en beangstigend om te zien hoe weinig debat en dialoog er is geweest in de politiek, de samenleving en in de media'

'Ook in een pandemie

17-09

Informeel info
olie die een o
functioneren

16-07

Misschien is h
tijd om de wir

04-06

Beste advoca
concurreren

is in 2020 voor zover mij bekend niet één kort geding tegen de overheidsmaatregelen gewonnen. Wanneer rond de jaarwisseling een burger per

ongeluk toch een zaak wint tegen de overheid vanwege het 'inreisverbod' voor Nederlandse ingezetenen die niet beschikken over een bewijs van een negatieve PCR test, wordt binnen 48 uur op grond van de noodwet, de regelgeving aangepast. Bizar dat Nederlandse Staatsburgers effectief kunnen worden geweigerd aan onze grens.

Onze rechtsstaat is misschien wel ons grootste goed. Het moet ons beschermen tegen willekeur en onderdrukking. De rechtsstaat is ook kwetsbaar en soms 'inconvenient'. Nooit mogen we iets wat zo belangrijk is opzij schuiven voor een zogenaamd 'groter goed'. Vandaag is het een Pandemie, morgen Terrorisme, overmorgen 'Vijanden van de Staat'. Herkent u de DDR?

Vier: Meer Cognitieve Diversiteit

Als we kijken naar de definitie van welvaart en welzijn, omvat deze naast materiële behoeften: maatschappij & goed bestuur, onderwijs en opleidingsmogelijkheden, gezondheid en zekerheid, veiligheid, geborgenheid en bescherming, persoonlijke vrijheid, sociaal netwerk, ondernemerschap, geestelijk & spirituele ontwikkeling. Wat meteen opvalt is dat gezondheid slechts één van de vele aspecten is van een 'welvarende' samenleving. In het voorbije jaar heeft alles volledig in het teken gestaan van slechts één specifieke ziekte. Het beleid is overwegende mate gestuurd door medici met een epidemiologische of virologische achtergrond. Dat is een ernstige fout.

Zoals Abraham Maslow zei in 1966: "I suppose it is tempting, if the only tool you have is a hammer, to treat everything as if it were a nail". Door een onevenredige oververtegenwoordiging van een zeer beperkt aantal medische disciplines in de opinie- en besluitvorming, is de blik op wat welvaart en welzijn werkelijk inhoudt volledig vertroebeld. Het is dringend noodzakelijk dat tal van andere disciplines en doelgroepen in de discussie en beleidsvoorbereiding betrokken worden. Een effectieve bruikbare gereedschapskist, bevat meer dan alleen een hamer.

Vijf: Meer 'Slap Geouwehoer'

Het woord van het Jaar 2020 – voor zover niet direct Corona gerelateerd – is ongetwijfeld 'Zoom'. Een jaar geleden had vrijwel niemand van Zoom gehoord en vandaag is effectief de vervanging van het kantoor. Talrijk zijn de

moet net mogen zijn een rechtszaak tegen de overheid te winnen'

publicaties waarin experts en leiders uit de zakenwereld voorspellen dat thuiswerken zo goed bevalt, dat het het nieuwe normaal zou moeten worden. Dit is een grove miskennen van het belang van prietpraat en roddel.

De mens is geen rationeel wezen. Niet direct werk gerelateerde, ongeplande en ongestructureerde persoonlijke interactie is de lijm die het bouwwerk van de bedrijfscultuur bijeen houdt.

Haal je de lijm weg, dan valt het bouwwerk uiteindelijk uit

elkaar. Zodra dat met aanvaardbare risico's weer kan, moeten we elkaar weer ontmoeten en terug naar kantoor. Tot die tijd moeten we heel bewust tijd vrijmaken voor 'slap geouwehoer'. Het is de olie die de machine laat lopen.

Het is het bindmiddel in de cultuur.

**'Zodra dat met
aanvaardbare risico's weer
kan, moeten we elkaar
weer ontmoeten en terug
naar kantoor'**

Caveat

Ik ben beslist geen 'virusontkenner'. Deze column is geschreven op persoonlijk titel. Publicatie in de Jurist betekent niet dat de redactie en/of de uitgever mede verantwoordelijk zijn voor de inhoud of de inhoud onderschrijven. Uw eventuele verontwaardiging geldt uitsluitend de auteur.

Reageren? Mail uw reactie naar redactie@dejurist.com.

